

INTERNATIONAL TRADE UNION CONFEDERATION
B-1210 Brussels, Bd du Roi Albert II 5

SAVEZ SAMOSTALNIH SINDIKATA
BOSNE I HERCEGOVINE

CONFEDERATION OF INDEPENDENT TRADE
UNIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Obala Kulinina bana 1, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina
Tel: +387 33 20 20 29; tel/fax: +387 33 22 61 71, 44 23 21;
E-mail: sssbih@sssbih.com, Web-site: www.sssbih.com

Broj: 01-III-233/18

Sarajevo, 18.07.2018. godine

MEDUNARODNA ORGANIZACIJA RADA
G-din Guy RYDER, Generalni direktor

ODJEL ZA MEĐUNARODNE RADNE STANDARDE
MEDUNARODNE ORGANIZACIJE RADA U ŽENEVI
G-da Corinne VARGHA, Direktorica

PREDMET: Reakcija na odgovor Fadila Novalića, premijera Vlade Federacije BiH

Poštovani,

Dana 10. 07. 2018. godine Savez samostalnih sindikata BiH zaprimio je dopis Međunarodne organizacije rada kojim se dostavlja odgovor premijera Vlade Federacije BiH broj: 01-02-1042-121/17 od 04.05.2018. godine na dopis Saveza samostalnih sindikata BiH broj: 01-III-95/18 od 09.03.2018. godine.

Čitajući i analizirajući odgovor premijera Vlade Federacije BiH, na samom početku ove reakcije moramo iskazati zaprepaštenost načinom interpretacije činjeničnog stanja u Federaciji BiH po pitanju socijalnog dijaloga uopšte, ali i odnosa Vlade FBiH prema sindikatu. Posebno nas zabrinjava niz neistina iznesenih u samom odgovoru, odnosno, pokušaja da sve opstrukcije koje provodi Vlada FBiH prema sindikatu i nastojanju da potpuno uruši socijalni dijalog predstavi Savez samostalnih sindikata BiH kao glavnog krivca za trenutno stanje u kojem se svi nalazimo. Neshvatljivo je da se kroz kompletan odgovor Vlade FBiH Ismet Bajramović predstavlja kao neko ko sam donosi odluke i pravce djelovanja sindikalnog pokreta iako je premijeru i Vladi FBiH dobro poznato da Savez samostalnih sindikata BiH sve odluke donosi na svojim organima tj. Glavnom odboru Saveza samostalnih sindikata BiH i Predsjedništvu Glavnog odbora Saveza samostalnih sindikata BiH. Kada bi pismo pisao Bajramović kao pojedinac, sigurno bi bilo daleko drugačije i oštiri. Da bi detaljnije upoznali Međunarodnu organizaciju rada o svim navodima iz odgovora Vlade Federacije BiH osvrnut ćemo se na nekoliko činjenica:

1. Donošenjem novog Zakona o radu, kroz izvjestan period prestali su da važe svi kolektivni ugovori u Federaciji BiH. Bitno je naglasiti da je sindikat prilikom

samog pregovaranja o Zakonu o radu izbačen iz socijalnog dijaloga, odnosno pregovaranja te je isti donesen protivno volji sindikata zbog čega je Savez samostalnih sindikata BiH sa svojim članicama organizovao proteste na dan njegovog usvajanja u Parlamentu Federacije BiH i o tome vas obavijestio, jer su se i tada kršile konvencije o kolektivnom pregovaranju. Također, naglašavamo da su svi kolektivni ugovori prije usvajanja Zakona o radu bili zaključeni na neodređeno vrijeme i da su se odnosili na sve radnike zaposlene u svojim djelatnostima, tako da ova Vlada FBiH a ni prethodne tri Vlade FBiH nisu imale potrebe za zaključivanjem kolektivnih ugovora. Činjenica je da je Vlada FBiH u ovom sastavu nakon usvajanja Zakona o radu zaključila nekoliko kolektivnih ugovora, međutim, isto tako je činjenica da se ova Vlada FBiH miješala u kolektivno pregovaranje između sindikata i poslodavaca prilikom zaključivanja Općeg kolektivnog ugovora za teritoriju FBiH. Kao metod pritiska, Vlada FBiH je Udruženju poslodavaca FBiH ukinula rješenje o reprezentativnosti i tim potezom blokirala proces zaključivanja Općeg kolektivnog ugovora za teritoriju FBiH. Unatoč svim pritiscima od strane Vlade FBiH Opći kolektivni ugovor je zaključen, međutim, iako je u nekoliko navrata Ekonomsko-socijalno vijeće za teritoriju FBiH (ESV) davalо preporuke da se isti proširi na sve zaposlene u FBiH, Vlada FBiH konstantno je iznalazila razloge koji su neopravdani da se ne proširi njegovo dejstvo na sve zaposlene. Kao jedan od „izgovora“ u izjavama premijera Vlade FBiH je da je minimalna plaća od 406,00 KM (cca 203,00 €) „društveno opasna plata“. Kao posljedicu neproširivanja Općeg kolektivnog ugovora za teritoriju FBiH imamo kršenje konvencije br. 131. o minimalnoj plaći na što smo u više navrata upozoravali Vladu FBiH, međutim nikad po tom pitanju nismo dobili bilo kakav odgovor ili obećanje da će se to pitanje riješiti.

2. Netačni su navodi Vlade FBiH da nikad nije odbila niti uslovjavala učešće na bilo kojoj sjednici ESV. Naime, iako je Savez samostalnih sindikata BiH od novembra 2017. godine u nekoliko navrata tražio sazivanje sjednice ESV, ista ni do današnjeg dana nije održana niti smo dobili bilo kakav dokument zbog čega se ne sazivaju sjednice ESV. U prilog ovoj činjenici govori i dopis Vlade FBiH broj: 01-02-1042-104/17 od 07.03.2018. godine upućen predsjedavajućem ESV u kojem se traži otkazivanje sjednice ESV, a kao razlog se navodi da je u toku izbor rukovodstva Saveza samostalnih sindikata BiH iako je Vladi FBiH itekako poznato da mandat Delegacije Saveza samostalnih sindikata BiH u ESV traje koliko i mandat izvršne i zakonodavne vlasti tj. do **oktobra 2018. godine**, tako da se ne može dovoditi u vezu izbor rukovodstva Saveza samostalnih sindikata BiH sa održavanjem sjednica ESV. Sličan dopis Vlada FBiH je uputila i 21.03.2018. godine predsjedavajućem ESV u kojem se navodi da ne pristaju na zakazivanje sjednica ESV dok se ne osigura puni legitimitet i legalitet u djelovanju svih učesnika u skladu sa zakonima i drugim propisima. Dakle, ne stoje navodi Vlade FBiH da nije uslovjavala svoje učešće na sjednicama ESV, već je svojim gore

navedenim dopisima blokirala samo zakazivanje sjednica ESV. Prema tome Savez samostalnih sindikata BiH u gore pomenutim dopisima nikada nije dobio obrazloženje da zbog koalicione krize Vlada FBiH ne može učestvovati u radu sjednica ESV, tako da se ovaj „izgovor“ prvi put spominje u odgovoru Vlade FBiH upućenom Medunarodnoj organizaciji rada. Čak i da je Vlada FBiH kao razlog neučestvovanja u radu ESV navodila koalicionu krizu, smatramo da to ne može biti opravdan i valjan razlog za nefunkcionisanje socijalnog dijaloga i držanje ostala dva socijalna partnera kao taoce.

3. Tačno je da je Savez samostalnih sindikata BiH insistirao na održavanju sjednica ESV, međutim, Vlada FBiH je u svom odgovoru prešutila činjenicu da se za sjednicu ESV koja se trebala održati 30.11.2017. godine na dnevnom redu već nalazio Nacrt zakona o sigurnosti i zdravlju na radu, te da je Savez samostalnih sindikata BiH tražio dopunu dnevnog reda radi utvrđivanja najniže satnice za 2018. godinu. Naime članom 7. Općeg kolektivnog ugovora za teritoriju FBiH propisano je da najnižu satnicu utvrđuje ESV najkasnije do 01.12. u tekućoj za narednu godinu. Vlada FBiH je također prešutila i činjenicu da je na svojoj sjednici održanoj 08.02.2018. godine, iako nije razmatran na sjednici ESV jer je otkazana, isti taj Nacrt zakona o sigurnosti i zdravlju na radu utvrdila u formi prijedloga i uputila u parlamentarnu proceduru, čime je prekršen član 4. Sporazuma o osnivanju ESV gdje decidno stoji da ESV „**razmatra nacrte zakona**“. Dakle, ovdje se radi o kršenju Sporazuma o osnivanju ESV od strane Vlade FBiH a ne od strane Saveza samostalnih sindikata BiH, kako se to navodi kroz odgovor Vlade FBiH. Također, iz prethodno navedenog proizlazi da Vlada FBiH na svaki mogući način pokušava izostaviti sindikat iz socijalnog dijaloga nastojeći umanjiti radnička prava i kreirati ambijent u društvu kakav njoj odgovara.
4. Moramo priznati sa smo jako iznenadeni navođenjem svih pojedinosti Vlade FBiH u vezi sa održavanjem izbornog procesa tokom održavanja 14. Kongresa Saveza samostalnih sindikata BiH. Iz odgovora koji ste dobili vidljivo je da Vlada FBiH detaljno raspolaže svim činjenicama i informacijama u vezi održavanja 14. Kongresa, pa vjerujemo da ste se zapitali koji je to interes Vlade FBiH da raspolaže i navodi sve te informacije. Nama je savim jasno, a i ovo je jedan od dokaza, da se Vlada FBiH na razne načine umiješala i dalje miješa u izborni proces zanemarujući i kršeći sve propise o slobodi sindikalnog udruživanja. Podsjecamo vas da je ista ova Vlada FBiH, neposredno nakon usvajanja novog Zakona o radu, samovoljno i bez ikakvog razloga iz Registra udruženja izbrisala jedan od najbrojnijih sindikata, Samostalni sindikat osnovnog obrazovanja i odgoja FBiH koji broji preko 17.000 članova. Upravo to je jedan od razloga zašto je Glavni odbor Saveza samostalnih sindikata BiH, a ne Ismet Bajramović 19.05.2016. godine donio Odluku o neučešću Delegacije Saveza samostalnih sindikata BiH u radu ESV. Drugi jako bitan razlog zbog čega je donesena ova Odluka je da Opći

kolektivni ugovor za teritoriju FBiH koji su još 10.02.2016. godine ispregovarali i zaključili Udruženje poslodavaca FBiH i Savez samostalnih sindikata Bosne i Hercegovine do dana donošenja pomenute Odluke nije objavljen u Službenim novinama FBiH što je još jedan pokazatelj koliko Vlada FBiH uvažava socijalne partnere i socijalni dijalog. Konačno, treći razlog zbog čega je donesena pomenuta Odluka je što Vlada FBiH sa svojim resornim ministarstvima nije otpočela proces kolektivnog pregovaranja, odnosno uskladivanja kolektivnih ugovora sa Zakonom o radu, a rokovi su isticali. **Neistiniti su navodi iz odgovora Vlade FBiH da su Bajramović i Savez samostalnih sindikata BiH šest mjeseci jednostrano blokirali rad ESV.** Naime, dana 28.07.2016. godine, Glavni odbor Saveza samostalnih sindikata BiH je, vjerujući u socijalni dijalog i misleći da će Vlada FBiH konačno prihvatiti Savez samostalnih sindikata BiH kao istinskog socijalnog partnera, donio Odluku o stavljanju van snage Odluke o neučestvovanju delegacije Saveza samostalnih sindikata u radu ESV, dakle, odluka je trajala nešto više od dva mjeseca. Razlog za donošenje ovakve Odluke leži prvenstveno u činjenici da su u tom periodu sa određenim brojem granskih sindikata otpočeti pregovori oko uskladivanja granskih kolektivnih ugovora sa Zakonom o radu, da određeni broj granskih sindikata ubrzo treba da otpočne pregovore, te da je konačno Opći kolektivni ugovor za teritoriju FBiH objavljen u Službenim novinama FBiH i stupio na snagu bez da je njegovo dejstvo prošireno na sve zaposlenike i poslodavce u FBiH, a što je sindikat u više navrata tražio. Iako je Samostalni sindikat osnovnog obrazovanja i odgoja FBiH u ovom periodu otpočeo pravnu bitku sa Vladom FBiH u vezi brisanja ovog Sindikata iz Registra udruženja, Glavni odbor Saveza samostalnih sindikata BiH je dao punu podršku ovom Sindikatu, koji je kasnije sudskim putem dokazao da je Vlada FBiH protuzakonito donijela Rješenje kojim se briše ovaj Sindikat iz Registra, što je bila jedna od najvećih pobjeda sindikata protiv Vlade FBiH.

5. Tačno je da je Savez samostalnih sindikata BiH potpisao Protokol o saradnji, ali sa političkim partijama koji su bili u poziciji u prethodnom mandatu, tj. mandatni period 2010-2014. godina. Taj Protokol je zagovarao reforme uz aktivno učešće sindikata u cilju očuvanja radničkih prava. Ono što je bitno naglasiti je da je ESV u tom periodu funkcionisao u punom kapacitetu i da je socijalni dijalog bio na mnogo većoj razini od trenutnog. Netačno je da smo potpisivali bilo kakav sporazum sa opozicionim političkim partijama u ovom mandatu Vlade FBiH (mandatni period 2014-2018. godina). Sva saradnja sa opozicionim političkim partijama u ovom mandatu ogledala se u potpisivanju zajedničke izjave sa nekolicinom političkih partija kako bi se pokušalo osigurati da Zakon o radu ne bude usvojen po hitnoj proceduri na sjednici Parlamenta FBiH održanoj 30.07.2015. godine. Da smo bili u pravu dokazuje i činjenica da je Ustavni sud FBiH proglašio Zakon o radu neusvojenim iz razloga što su prekršene procedure prilikom njegovog usvajanja.

Na kraju, iz svega gore navedenog izvodi se jednostavan zaključak, a to je da je Vlada FBiH u ovom sastavu definitivno opredjeljena da se obračuna sa sindikatom gdje kroz svoje protuustavno i protuzakonito djelovanje pokušava dovesti sindikat na marginе jeftinu radnu snagu. Ovim putem naglašavamo da je opredjeljenost Saveza samostalnih sindikata BiH i njegovih članica da se očuvaju i unaprjeđuju radnička prava, a nikako da se umanjuju ili gube, jer zbog toga sindikat i postoji. U to ime još jednom vas pozivamo da posjetite Savez samostalnih sindikata BiH radi održavanja zajedničkog sastanka kako bi se još detaljnije upoznali o ovim problemima, ali i drugim problemima poput diskriminacije radnika u Federaciji BiH i općem odnosu Vlade FBiH prema propisima koji su na snazi.

S poštovanjem,

PREDsjEDNIK
mr. Ismet Bajramović

Dostavljeno:

- naslovu;
- Nj. E. Ambasador Lars-Gunnar Wigemark, Šef Delegacije i Specijalni predstavnik Delegacije Evropske unije u Bosni i Hercegovini i Specijalni predstavnik Evropske unije u Bosni i Hercegovini;
- G-din Valentin Inzko, Visoki predstavnik Ured Visokog predstavnika
- G-đa Sharon Burrow, Generalni sekretar Međunarodna konfederacija sindikata
- G-din Luca Visentini, Generalni sekretar Evropska konfederacija sindikata